

SLIKES I HVERDAGEN

g universell utforming

ramper, strøing på glatta uten åpen stripe for spark.

Tilpasset bolig med god belysning er viktig for eldre, og det er ønskelig med tilkjørt mat. Selvsagt blir det gjort en del for å hjelpe eldre og uføre med å komme til og inn der de vil, men Anna Kathrine gjør oppmerksom på at på sykehjem og

i omsorgsleiligheter er de eldre betaltende gjester.

Det er viktig for eldre og uføre å ha politikere som bryr seg. Pensjonistpartiet (Pp) har representanter som er programforpliktet til å bryr seg. Pp arbeider nemlig for en god og verdig livssituasjon for barn og unge, funksjonshemmede, trygdede og eldre i Norge. Plan- og

byggningsloven skal følges opp med hensyn til universell utforming.

Takk til Anna Kathrine Kristiansen og Joakim Tønsager for flotte innlegg.

Bernhard Høiberget
Pensjonistpartiet

Informasjon til deg!

■ Fra 1. oktober er det ikke lenger mulig å sende inn debattinnlegg/ytringer til HA på papir.

■ Det du vil ha på trykk må sendes digitalt, enten på e-post til debatt@h-a.no, på SMS med kodeord **HAdebatt** til **1963** (koster 5 kroner), eller via skjemaet under Kundesenter på www.h-a.no

litære
lismen

terbrist hos den som ytrer dem. Jeg vet ikke om Hagtvet kaller seg nyliberal, men han er i hvert fall et eksempel på nyliberalismens totalitære tendens. Så vil noen protestere med å si at liberalismen ikke kan være totalitær fordi den er nettopp «liberal». Som om ordet «liberal» i seg sjøl er en besvergelse som virker som en effektiv beskyttelse mot alt som truer frihet og demokrati.

■ De gamle sovjetpampene kalte seg «kommunister»; det forhindret ikke at de sjøl levde som et storborgerskap og utøvde knallhardt diktatur over arbeiderklassa. Etter at det korrupte sovjetdiktaturet ledet av et parti med det sterkt misvisende navnet kommunistisk raste sammen, er den nyliberale fortellinga om hvordan alt henger sammen enerådende. Liberalismen framstilles som historiens moralske høydepunkt, og med det har vi fått en nesten religiøs tilbedelse av Markedet. Markedet er ikke bare en institusjon, det er nærmest et allmechtig vesen alle gode, moralske mennesker må tilpasse seg. Erstatt «liberalisme» med «kommunisme» og «marked»

SPRÅKDEBATT

Verkeleg språkrot

■ Bjørn Kristen Ørbæk held fram i gammal stil med å pøse ut påstandar om dialekter og skriftspråk for å diskriminere nynorskens rolle i samfunnet. Ørbæk skriv at det ikkje finst rot i verkelegheita for at nynorsken er ein slags skriftleg fellesnemnar for dialektene i Noreg. Han prøver å vise dette ved å ta utgangspunkt i Stange-dialekta. Reint formelt er denne metoden det same som å få enkeltindivid for å sjekke om det stemmer at det bur nordmenn i Noreg, at nordmenn snakkar norsk eller at nordmenn er germanarar og kvite.

■ Formelt er det derimot meir riktig å påstå at nynorsk faktisk er ein fellesnemnar for dei norske dialektene, fordi det reint metodisk starta med ei innsamling og kategorisering av språktrekk i svært mange dialekter – også austnorske. Dette tyder derimot ikkje at ikkje også bokmål er ein god fellesnemnar og eit godt skriftspråk. Det er i beste fall interessant at Ørbæk påstår at det «østnorske ordtilfang og formverk er så spesielt at det overhodet ikkje finner forløs-

ning i en nynorsk skriftnorm». Nokon er visst meir spesiell enn andre. Men dei gongene Ørbæk har valt å skrive lesarinnlegg på dialekt, har det vel vore meir enn tydeleg at det var like mykje nynorsk som bokmål om ein ville bruke normerte skriveformer som referanse.

■ Problemet er eigentleg ikkje dei inngrodde og fastlåste haldningane til Ørbæk, som rett og slett har bestemt seg for si eiga verkelegheit. Problemet er at han gjev inntrykk av at nokon ønskjer å ta ifrå han retten til å bruke sitt elska bokmål, eller at nokon vil fortelje han at bokmål ikkje er like bra som nynorsk. Det finst svært få i dag som ønskjer seg nynorsk som einaste skriftspråk, og det er svært få nynorskbrukarar som i same grad som Ørbæk spyr ut innlegg etter innlegg med negative påstandar om det skriftspråket ein sjølv ikkje bruker til dagleg.

■ Nynorsk og bokmål er likeverdige og likestilte skriftspråk i Noreg. Begge skriftspråka oppstod og blei vidareutvikla av ønske om meir demokrati. Av ulike

årsaker har nynorsken opplevd ein tilbakegang i utbreiing sidan andre verdskrig. Det er likevel slik at nynorskbruken er godt etablert og stabil i fleire regionar i Noreg. Men nynorskbrukarane kjem ikkje og «tek» Ørbæk ein dag og tvingar han til slutte å skrive bokmål. Ikkje skriv dei avissinnlegg heller om at politikarane må fri dei frå bokmålet.

■ Ein kan då stille seg spørsmålet kven som eigentleg driv med «mindretalstyranni». Er det nynorskbrukarane som stort sett ikkje ønskjer anna enn å få lov til å bruke det offisielle skriftspråket som dei sjølv føretrekkjer? Eller det éin mann frå Stange som føler seg mishandla og krev å bli høyrd?

■ Likestillinga av dei to skriftspråka har blant anna rot i verkelegheita ved at den er bestemt ved lov. Svartmålinga og diskrimineringa av det eine skriftspråket er eit fenomen som gjeld enkeltpersonar. Kvar og ein må ha lov til å ha si eiga verkelegheit, men det tyder ikkje at den er like verkeleg for alle.

Jens Haugan
Hamar dialekt- og mållag